పరుదాటిన తప్పు

శ్రీ భాగవతుల కృష్ణారావు

"ఇదుగో! మళ్ళా తప్పు చేశావా శేఖర్? అవును! ఎప్పుడూ నీ కిది అలవాటేగా! నిన్ను సరియైన దారికి తీసుకుని రావడం నా జీవితంలో కాదు. ఎన్నిసార్లని చెప్పడం. ఎంతని బోధపర్చడం. చూడు! ఆ శంకరం ఒక్క రోజైనా లెక్క తప్పు చేశాడేమో చెప్పు? నీ కంటె వాడికి ఎక్కువ సార్లు చెప్పేనా? ఎన్ని సార్లు చెప్పినా నీ తల కెక్కదు. నీ వెట్లా బాగు పడతావు?" అంటూ శేఖర్‌ను ప్రతి రోజు కంటె చాల ఎక్కువ బలంగా కొట్టేడు మాస్టరు.

శేఖర్ కొంత తెలివైనవాడు కాడని చెప్పవచ్చు. అందుకు తోడు అంతో యింతో ధనవంతుని కొడుకు. ఒకే ఒక్కడు గారాబంగా పెరిగినవాడు కావడం వలన చిన్నతనంనుంచీ శరీరాన్ని గాని, మెదడును గాని కష్టపెట్టి ఎరుగడు. ఇంతకూ కష్టపెట్టవలసిన అవసరం కూడ లేదనే అతని తలంపు. పోనీ సహృదయుడేమో అంటే తలకు మించిన గర్వం. నిర్లక్ష్యం. ప్రతి పీరియడులోను ప్రతి టీచరు చేత చీవాట్లు తినడం పరిపాటై పోయింది. కాని యీ రోజు మాత్రం మితిమీరి దెబ్బలు తిన్న కారణంగా, స్వతహాగా వీటిని లక్ష్యపెట్టని శేఖర్, కొంత సిగ్గుపడి పశ్చాత్తాపం కూడా పొందేడని చెప్పవచ్చు.

శంకరాన్ని క్లాసులో పొగడనివా ళ్ళుండరు. ఏ సబ్జక్టులోనైనా శంకరానిదే మొదటి మార్కు. చాల తెలివైనవాడని, గొప్ప అదృష్టవంతుడవుతాడని సాటి విద్యార్థుల చేతనే కాక, ఉపాధ్యాయులచేత కూడా మన్ననలను పొందుతూంటాడు. ముఖ్యంగా లెక్కలలో చాల నేర్పరి. ఒక్కొక్కప్పుడు లెక్కల మాస్టరు కూడ లెక్క సాల్వు చేసే విధం శంకరాన్ని అడుగుతా డంటె అతిశయోక్తి ఎంతమాత్రం కాదు. శంకరానికి తండ్రి లేడు. తల్లి మాత్రం వుంది. బీదతనం అంటె ఏవిటో తెలియని చిన్నతనంనుండి కూడ దానిని తెలుసుకొని అందు కనుగుణంగా అతి శ్రద్ధగా, సహనంతో నడుచుకొనుచున్న ఆగర్భ దరిద్రుడు. సంసార విషయాల్ని అవగాహన చేసుకొన్న వానిలా మెలిగేవాడు.

ఆ నాడు క్లాసులో పశ్చాత్తాప పడిన శేఖర్ ఆ రాత్రి శంకరం యింటికి వెళ్ళి తనకు సహాయకారి కావ సినదిగా ప్రాధేయ పడ్డాడు. ఆఖరుసారిగా శంకరాన్ని ప్రతిమాలుతూ "శంకరం! ప్రతి టీచరు చేత నేను పడుచున్న పాట్లు నీకు తెలుసును. నా శక్తి వంచన లేకుండా చదవడానికి నేను ప్రయత్నిస్తాను. కాని నా లాంటి వాడికి ఒకరు సహాయకారి కానిదే ముక్తి లేదు. పోనీ ప్రయివేట్లకు ప్రయత్నిస్తే అన్ని సబ్జక్టులకూ అందరు మాస్టర్ల దగ్గరకూ వెళ్ళవలసి వస్తుంది. మనకు స్కూలు వదిలినది మొదలు మధ్యాహ్నం స్కూలుకు వెళ్ళేవరకు గల యీ కొద్ది సేపులోనూ యింతమంది దగ్గరకు వెళ్ళడం చాల కష్టం. కాబట్టి నా యందు దయ వుంచి నువ్వు అభ్యంతరం చెప్పకపోతే నీతో కలసి చదువుకుంటాను. నాకు రాని విషయాలు వెంట వెంటనే నిన్ను అడిగి తెలుసుకొనేందుకు వీలుంటుంది. ఈ విషయంలో నాకు సహాయం చేస్తే నీ మేలు ఎన్నటికీ మరవను. "ఊఁ అనవూ?" అంటూ శంకరం చేతులు పట్టుకున్నాడు. స్వతహాగా తెలివైనవాడు కావడం వలన శంకరం ప్రతి రోజు శేఖర్‌చేత పాఠాలు చదివించి రాని విషయాలు, లెక్కలు చెబుతూ తన శక్తిని ధారపోశాడు. దానికి ఫలితంగా ఏటా నా రిరువురూ పరీక్షలు ప్యాసవుతూ రాగా ఆరవ ఫారం కూడా దాటేశారు. ఎటొచ్చీ శంకరం ఫస్టు మార్కులతో ప్యాసైతే శేఖర్ సరాసరి మార్కులతో ప్యాసయ్యాడు.

శంకరం తల్లి ఏదో ఎదురు చూస్తున్న ముహూర్తం దగ్గర పడ్డట్లుగా ఏదో పెద్ద ధనాగారం దొరికినట్లు సంతోషించింది. తనకు గల యావదాస్తి అయిన మూడెకరాల పొలాన్ని తనఖాకు పెట్టి, చదివించినందుకు వ్యర్థ కాకుండా తన కొడుకు తన కోర్కె నెరవేర్చినందుకు ఆమె ఎంతగా సంతోషించిందో మనం చెప్పలేం! తన కుమారుడు, యిన్నాళ్ళు తను పడ్డ కష్టానికి ఫలితంగా చదువు పూర్తి చేసి, ఉద్యోగం చేసి తనను పోషిస్తాడని, తన బాధ్యత అప్పుడు తీరిపోతుందని ఉవ్విళ్ళూరుతోం దామె. మగదిక్కు లేని ఆడదయినా యింతకాలంగా సంసార విషయం తెలియనీయకుండా ఏ విధంగా కొడుకును చదివించిందీ, ఎంత కష్టపడిందీ ఆమెకే తెలియాలి.

కాలేజి చదువు చదవడానికి తగిన స్తోమత లేనందున శంకరం అంతటితో చాలించి జీవనోపాధికి ప్రాకులాడవలసి వచ్చింది. శేఖర్ మాత్రం శంకరం వలన కల్గిన పునాదివలన యింటర్‌లో జాయిను అయ్యాడు.

శంకరం ఉద్యోగంకోసం తిరగడం మొదలు పెట్టిన దగ్గర నుంచి ఎక్కడకు వెళ్ళినా "ఖాళీలేదు" అన్న ఒక్క మాట మాత్రం అతని చెవులో గింగురు మంటూ నిలిచి పోయింది. ఉదయం లేచింది మొదలు సాయంత్రం వరకు ప్రతి ఆఫీసుకు పోవడం, ఆఫీసరు దర్శనం లేకపోవడమో, లేక దర్శనమై "ఖాళీలే"దన్న మాట విని రావడమో జరుగుతూండేది. తిరిగిన ఆఫీసులే తిరుగుతున్న కారణంగా అచట బంట్రోతులకు సయితం చాల తేలికై, నానా మాటలూ పడవలసి వస్తూండేది. అయినప్పటికీ కడుపుకోసం తిరక్క తప్పేదికాదు.

ఆనాడు ఉదయం మొదలు మధ్యాహ్నం పన్నెండు గంటలవరకు తిరిగి తిరిగి ఆ మండు వేసంగిలో కాలే కడుపుతో, చెమటతో తడిసిన శరీరంతో పిచ్చివాగా యింటికి వచ్చేడు శంకరం. ఉదయం బయలు దేరే టప్పుడు గల ఉత్సాహం, ఉద్రేకం, తిరిగి వచ్చే టప్పటికి అణగి పోయాయి. ఆ రోజు అదే పనిగా తిరిగి రావడం కారణంగా అతనిలోని చైతన్యం యించు మించు నశించిపోయింది.

"కాళ్ళు కడుక్కో నాయనా! ఉదయంనుంచి కాస్త కాఫీ అయినా లేదు. కాస్త రెండు మెతుకులు నోట్లో వేసుకుంటే కొంచెం స్తిమితం వస్తుంది నువ్వు" అన్న తల్లి మాటలు విని స్పృహలోకి వచ్చేడు.

కాళ్ళు కడుక్కొని కంచం ముందు కూర్చొని చూచేడు. ఫలాన వస్తువు లేదనకుండా యీ చదువై పోయిన రెండు సంవత్సరాలనుండి ఒక్క నాడైనా ఏ విషయం తెలియనీయకుండా జరుపుతోంది అమ్మ! పాపం! ఎక్కడనుంచి తెస్తున్నదో ఏమో! స్త్రీ అయినప్పటికీ ఆమెకున్న సలుకుబడి చాల మంచిది. తనకు మాత్రం తెలియదా తన ఆస్తి! ఉన్న కొద్ది భూమీ, తనఖా క్రింద వుంది. పై రాబడి గుడ్డి గవ్వైనా లేదు. మరి వర్తమానం అగమ్యం. భవిష్యత్తు ఒక మహా అయోమయం. "ఇలా ఆలోచిస్తున్న శంకరాన్ని అయ్యో కంచం ముందు కూర్చొని ఆలో

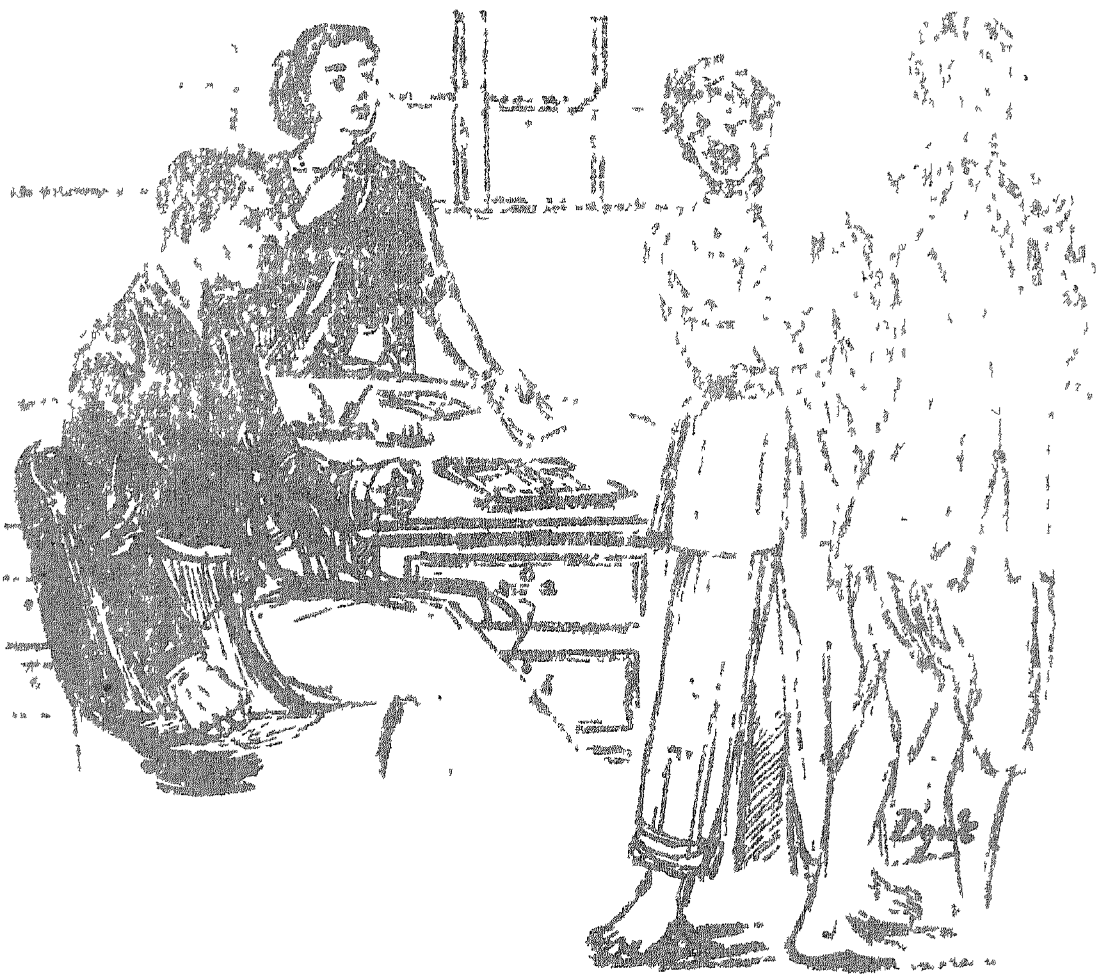

"రావయ్యా బయటికి నడూ!" అంటూ బయటకు నెట్టేశాడు ప్యూను

చన లేమిటి నాయనా? ముంద. కొంచెం ఎంగిలి పడు తర్వాత ఆలోచిద్దాం" అన్న మాటలు తెలివికి తెచ్చేయి.

భోజనం చేసిన తర్వాత వీధి అరుగు పైకి వచ్చి యింకా పడిపోకుండా మిగిలి వున్న ఇంటి కప్పు క్రింద సరిగా దాని నీడలో కూర్చున్నాడు. "అద్దె సరిగా చెల్లించని యింటికి యింతకంటె పదుపాయం వున్నుందా" అనుకుంటూ. వీధిలో నిర్మానుష్యం. ఎండ చాల తీవ్రంగా వుంది. అక్కడక్కడ "అయిస్ క్రీం" అమ్ముతున్న కుర్రాళ్ళు మాత్రం తిరుగుతున్నారు అప్పుడే ఎంత అమ్మగలిగినా అని. మధ్యాహ్నం ఎక్కడికి వెళ్ళాలో మళ్ళా ఆలోచనలో పడ్డాడు శంకరం.

కాలం పందెం వేసిన గుర్రంలా పరుగెత్తి పోయింది. యీలోగా శేఖర్ బి. కాం. ప్యాసు కావడం, తన తండ్రి పరిచయస్థుని చేతి చలువవలన ఒక ఫరమ్‌లో సెక్రటరీగా చేరడం జరిగిపోయింది. అతని నిత్య జీవితంలో ఏ మాత్రం లోపం లేకపోగా మీాదు మిక్కిలి ఒక అంతస్థు మీాదకు వెళ్ళేడని చెప్పవచ్చు. ప్రస్తుతం అతనికి క్షాత్రం బవళ్ళ తారతమ్యం బహుశ తెలియదు. తెలుసుకోవలసిన అవసరం కూడ లేదు. ఆఫీసు కాగితాలు, టీ పార్టీలు, మీాటింగులు ఒకటేమిటి అన్నిట్లోను మునిగి తేలుతున్నాడు. కీర్తిని మించిన ధనం, ధనాన్ని మించిన కీర్తిని ఆర్జిస్తున్నాడు. ప్రతి ఆఫీసరు పరిచయస్థుడే, ప్రతి వ్యక్తి తెలిసిన వాడే! శేఖర్‌ని అదృష్టం 'బ్రహ్మరథం' పట్టినట్టు పట్టింది.

శంకరం స్థితి మాత్రం "ఎక్కడున్నావే గొంగళీ అంటే వేసిన చోటే!" అన్న సామెతను ప్రతిబింబిస్తున్నట్లుగా వుంది. నానాటికి సమాజంలో గౌరవం క్షీణించిపోయింది. అదివరకు ఎంతో పరిచయస్తులూ స్నేహితులూ అయినవారు ముఖం త్రిప్పుకుని నడుస్తున్నారు. ఆనాడు పొగిడినవారు యీనాడు తెగనాడుతున్నారు. తెలివైనవాడన్న నోట్లో పనికిరానివాడని సోమరిపోతని అంటున్నాయి. ఏ ఆఫీసు ముందు చూచినా అతనే ప్రత్యక్షం కావడంవల్ల నీచంగా చూడబడుతున్నాడు. తనపై గల భూమి పడ్డీ కట్టలేకపోవుటచేత తాకట్టు నాకట్టయి వూరుకుంది. అంతతో తనకు, తన భూమికి ఋణానుబంధం వదిలి.

చేతిలో చిల్లిగవ్వ లేదు. సగం పడిపోయిన యిల్లు పూర్తిగా పడిపోయి గోడలు మాత్రం మిగిలాయి. ఆ యింట్లోనే ఆ మహాతల్లి అతి వుత్సాహంగా వుంటూ తన కొడుకు కెన్నటికయినా ఒక ఉద్యోగి అయి తీరుతాడని, తన కష్టాలు గట్టెక్కుతాయని, పిచ్చి

నమ్మకమైన కళ్ళజోళ్లకు
సరసమైన ధరలకు

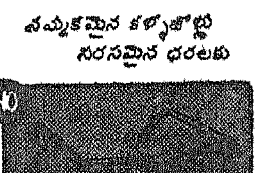

మోహన్ ఆప్టికల్ కంపెనీ,
ఏలూరురోడ్డు, గవర్నరు పేట, విజయవాడ.

ధైర్యంతో సంసార భారాన్ని యీడుస్తోంది.

ఆనాడు ఉదయాన్నే శేఖర్ 'పర్సనల్ సెక్రటరీ' అయ్యాడని తెలిసింది. చిన్నప్పుడు, [illegible] చదువుకున్న తన స్నేహితుడు, [illegible] బహుశా తన పూర్వ స్నేహాన్ని మరచిపోడు! తన వల్ల పొందిన మేలు కొంచమైనా జ్ఞాపకం [illegible] తల్చుకోవాలేగాని ఏదో ఒక ఉద్యోగం [illegible] పోదు [illegible] అనుకుంటూ లేని ధైర్యంతో [illegible] సరిగా 10 గంటలకు శేఖర్ ఆఫీసు [illegible] శంకరం.

[illegible] వెళ్ళడం ప్రవర్తన ఎంతో [illegible]

శేఖర్ తల వంచుకొని ఏవేవో కాగితాలు తిరగేస్తూ మధ్య మధ్య ఏదో తెగ వ్రాస్తున్నాడు. ప్రక్కనే స్టెనోగ్రాఫర్ కాగితాలు సిద్ధంగా [illegible]

"తనవాళ్ళు అందరిని [illegible] పుంచుకుంటారు. తన [illegible] యింత గొప్ప స్థితిలోకి [illegible] తనే [illegible] పొంగిపోతున్నాడు. [illegible] సంతోషంతో తేలి [illegible] దగ్గర కూర్చోబెట్టుకుని తన కష్టసుఖాలు తెలుసుకుని, యీ స్థితిలో తప్పక తనొక చిన్న ఉద్యోగం యిప్పించగలడు. శేఖర్ మేనేజర్ తర్వాత తనేకదా అధికారి." అంటూ [illegible] కట్టుకుంటున్న శంకరం "మిస్టర్" అన్న శేఖర్ గొంతు విని ఎదురుగా చూశాడు.

"ఏమి కావాలి?" అని సీరియస్‌గా అడిగాడు శేఖర్. తనను గుర్తుపట్టి ఎంతో [illegible] పలకరిస్తాడనుకొన్న శేఖర్ యీ విధంగా మాట్లాడినందుకు తన అమాయకత్వానికి తనలోనే [illegible] తొట్రుపాటు పడుతూ.

"మీ ఆఫీసులో ఏదైనా ఉద్యోగం ఇప్పిస్తారని" అంటూ తన దరఖాస్తు అందించాడు.

"ప్రస్తుతం ఏమీ ఖాళీ లేవు. వస్తే చూస్తాను" ముక్తసరిగా జవాబిచ్చి అప్లికేషన్ ప్రక్కన పడేశాడు శేఖర్.

ఇంత నిర్లక్ష్యంగా, వ్యతిరేకంగా జవాబొస్తుందని కలలో కూడా తలంచలేదు శంకరం. సిగ్గు విడిచి యింకా ఏమో చెప్పబోతున్నాడు. ఇంతలో "రావయ్యా! బయటికి నడూ! నీ లాంటివాళ్ళెంతమంది వున్నారో బయట, దొరగారి దర్శనం కోసం. ఉద్యోగాలు ఊడిపడతా యనుకున్నావా!" అంటూ బలవంతంగా బయటకు నెట్టేశాడు ఆఫీసు ప్యూను. అప్పుడు సరి! ఆ స్థితిలో బికారివలె తయారయిన అతనికి అంతకంటె గౌరవాన్నిచ్చేవాళ్ళెవరు? చేసేది లేక రిక్తహస్తాలతో యింటికి వచ్చేశాడు శంకరం.

తప్పకుండా ఆ రోజున ఉద్యోగం వస్తుందని ధైర్యంతో వెళ్ళిన కుమారుని కొరకు ఎదురు చూస్తోంది శంకరం తల్లి. అందినంతవరకూ, దొరికినంతవరకూ అప్పులు తెచ్చింది యింతవరకూ. ఆమె తిరిగి తీర్చగల్గినది లేకుండా యీ రోజున మరి అప్పు పుట్టలేదు. కొడుకు చిరునవ్వుతో వస్తాడని ఎదురుచూస్తోంది.

మూర్తీభవించిన శోకదేవతను ప్రతిబింబిస్తూ వచ్చిన కుమారుని చూచి ఉద్యోగం దొరకలేదని తెలుసుకుంది. ఆమె అందుకు విచారించలేదు. కాని ఆ పూట జరిగే విధం తెలియక విచారిస్తోంది. కొంతసేపు ఆ యిరువురి మధ్య నిశ్శబ్దం పేరుకుంది.

"నాయనా! యీ రోజు ఎక్కడా అప్పు పుట్టలేదు. [illegible] చిన్న చూపు చూస్తున్నాడు. ఎక్కడైనా రెండు రూపాయిలు తెస్తే యీ పూట గడుస్తుంది" అన్నది దీనంగా.

తన జీవితంలో యీరోజు వరకు, తను తల్లి కష్టపెట్టగాని, ఏమైనా సంపాదించి తెమ్మనిగాని అడుగలేదు. ఈవిధంగా తల్లి అడిగేటందుకు [illegible] యింకా దాగివున్న దుఃఖం పెల్లుబికింది. "ఇప్పుడే వస్తానమ్మా!" అంటూ ఆ మండు టెండలో వరవరా పోయాడు శంకరం.

శేఖర్ 'లంచ్‌కి' యింటికి వచ్చాడు. యింటి దగ్గర కాచిన శంకరం "శేఖర్! నన్ను మరచి పోయావా!? ఉదయం నేను ఉద్యోగం కోసం వచ్చాను. ఏమైనా........." యింకా అంటూండగానే "ఏమీ లేవోయ్" అంటూ [illegible] జవాబిచ్చి లోనికి పోయాడు.

"పోనీ యీ పూటకు [illegible] రూపాయలు ఇస్తే నీ మేలు మరచిపోను" ప్రాధేయపడ్డాడు శంకరం.

తన పూర్వపు రోజులు గుర్తుతెచ్చుకుని శేఖర్ కృతజ్ఞతకు బదులు అధికార మదాంధతలో కృతఘ్నతతో "సారీ" అనేసి లోనికి విసురుగా పోయాడు.

కండ్ల నుండి జలజల కారే కన్నీటితో [illegible] శంకరం. తన తెలివితేటలు, తన శక్తి సామర్ధ్యాలు సంఘం దృష్టిలో పూర్తిగా నశించినట్లు గ్రహించాడు శంకరం. ఇంకా యీ స్థితిలో యింటికి వెళ్ళడం అనవసరం. బహుశా యీ జీవితంలోనే [illegible] అనుకుంటూ [illegible] వెళ్ళి పోయాడు ఎక్కడికో!

చర్మబాధల కన్నిటికీ
సైబాల్

చర్మవ్యాధు లన్నిటిని శీఘ్రంగా నివారణచేసి, విషక్రిమి నాశనిమై త్వరితంగా కుదుర్చుటలో "సైబాల్" ప్రసిద్ధి కెక్కింది. కురుపులు, గజ్జి, ఎగ్జిమా, స్కాబిస్, మొటిమలు, కాలిన కాళ్ల పగుళ్లు, వ్రణములు మొదలైన వాటిని కుదర్చడంలో అద్భుతంగా పనిచేస్తుంది

బిడ్డల ఆరోగ్యమునకు
ప్రసిద్ధి చెందినది.

రమణీస్ బేబి గ్రైప్

తయారీదారు
ది సౌత్ ఇండియన్
మాన్యుఫాక్చరింగ్ కో., మధుర.

డిస్ట్రిబ్యూటర్సు:
సీతారామ జనరల్ స్టోర్సు ఏజెన్సీస్
విజయవాడ, సికింద్రాబాద్
బరంపురం (గంజాం), బొంబాయి బెంగుళూరుసిటీ